

Oponentský posudek disertační práce mgr. Jany Blahové Dušánkové

Detekce kognitivních poruch u Roztroušené sklerózy

Disertační práce mgr. Jany Blahové Dušánkové se skládá z přehledného úvodu (25 stran) do problematiky jak Roztroušené sklerózy (RS) obecně, tak i do problematiky poruch kognitivních funkcí u tohoto onemocnění. Autorka se v úvodu dále věnuje i popisu výsledků publikovaných studií zaměřených na hodnocení kognitivních funkcí u RS.

V dalších částech disertační práce se autorka věnuje vlastnímu originálnímu výzkumu (popisuje cíle, metodu, výsledky své práce, předkládá diskusi, závěry a souhrn literatury k danému tématu) s celkovým počtem 36 stran textu. Součástí je příloha vlastní testové baterie BICAMS s manuálem pro administrátory.

Jádrem disertace byla validizace české verze dvou neuropsychologických baterií (Minimal Assessment of Cognitive Function in MS [MACFIMS] a Brief International Cognitive Assessment for Multiple Sclerosis [BICAMS]) a porovnání jejich výsledků na skupině 367 pacientů s RS a 134 zdravých věkově vázaných kontrol. Obě baterie predikovaly průceschopnost pacientů s RS. Podkladem disertace jsou 2 originální zahraniční publikace s IF, v první je mgr. Blahová Dušánková první autorkou – Cross Cultural Validation of the Minimal Assessment of Cognitive Function in Multiple Sclerosis (MACFIMS) and the Brief International Cognitive Assessment for Multiple Sclerosis (BICAMS) v časopise TCN 2012, IF = **2,115**, ve druhé práci je spoluautorkou – Clinical correlates of grey matter pathology in multiple sclerosis v časopise BMC Neurol 2012, IF **2,17**. Mgr. Blahová Dušánková je dále autorkou nebo spoluautorkou 5 přehledových článků se vztahem k tématu disertační práce v domácích časopisech bez IF a první autorkou zahraniční publikace, která nemá sice přímý vztah k disertaci, ale byla publikována v zahraničním časopise s IF **4,23** a zabývala se náklady na léčbu Roztroušené sklerózy v ČR.

Po formální, jazykové i obsahové stránce splňuje tato disertační práce požadavky pro udělení titulu Ph.D.

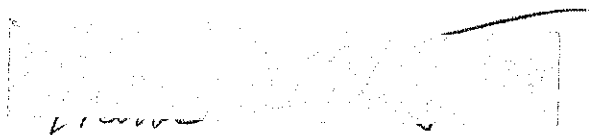
K vlastní originální práci autorky a publikacím mám následující dotazy:

- Bohužel vlastní originální publikace s IF, které byly podkladem disertační práce, nejsou v disertační práci otištěny in extenso. Zajímalo by mě, jak byly využity zmiňované nástroje pro hodnocení kognitivního výkonu u pacientů s RS v práci „Clinical correlates of grey matter pathology in multiple sclerosis“, resp. s jakými MRI parametry a v kterých oblastech mozku které z uvedených kognitivních testů korelovaly?
- Baterie neobsahují testy pro vyšetření řečové domény, snad až na COWAT, což je pouze test fonemické verbální fluence. Jak píše autorka v úvodu, není řeč (myšleno neurogení porucha komunikace) výrazně narušena u pacientů s RS. Přesto, nebylo by vhodné nějakým krátkým testem hodnotit i tuto kognitivní doménu u sledovaných pacientů?
- Většina zvolených testů, které jsou součástí baterií, vyžaduje intaktní zrak. To může být samozřejmě problém specificky u pacientů s RS, kteří mají často stp. retrobulbární neuritidě (RBN) nebo i po opakovaných RBN. Kolik pacientů muselo být vyřazeno ze studie právě pro poruchu zraku? Existuje pro tyto pacienty alternativní způsob vyšetření kognitivních funkcí?
- Může autorka pro ne-psychologa upřesnit, zda šlo o validizaci českého překladu testových baterií nebo o validizaci baterií/ jednotlivých testů jako takových na české populaci (předpokládám, že šlo o validizaci českého překladu)?

Závěr:

Disertační práci mgr. Blahové Dušánkové jsem si přečetla s velkým zájmem. Autorka je velmi dobře erudována v neurokognitivní problematice obecně a také v problematice Roztroušené sklerózy.

Úroveň disertační práce prokazuje předpoklady autorky k samostatné tvořivé vědecké práci i po ukončení doktorského studia. Práce obsahuje původní velmi zajímavé a pro klinickou praxi relevantní a využitelné výsledky, na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu oboru Neurovědy na 1. LF UK. Disertační práci autorky proto jednoznačně doporučuji k udělení titulu Ph.D.

Prof. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D.

1.neurologická klinika LF MU, FN u sv. Anny

Pekařská 53, 656 91 Brno

Tel: 54318 2639, Fax: 54318 2624

E-mail: irena.rektorova@fnusa.cz

V Brně, dne 8. 8. 2014